

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/78/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124011052
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124011052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., pre prečin porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona a prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 22.05.2024, č. k. 10T/16/2024-385, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. augusta 2024 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom B. C. XXX/XX, D., t.č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov

u k l a d á

Podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 22.05.2024, č. k. 10T/16/2024-385 (ďalej len napadnutý rozsudok) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z pokračujúceho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona a prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1. v čase medzi 23:50 hodinou dňa 31.12.2023 do 06:30 hodiny dňa 01.01.2024 vo D. na ulici A. E. F. G. XXX/XX, po tom ako búchal na dvere bytu číslo XX, patriacemu jeho bývalej partnerke H. I. a tá ho do svojho bytu pustila, tam zotrval aj potom ako ho opakovane vyzvala, aby z jej bytu odišiel, čo obvinený neuposlúchol a navyše ju fyzicky napádal tým spôsobom, že ju opakovane udieral zovretou päťou do oblasti hlavy, následne jej obranu prekonal podkopnutím jej nôh, v dôsledku čoho spadla na zem a udrela si sedáciu časť tela a pritom jej aj vulgárne nadával a vyhrážal sa jej slovami „tupá kurva, odsekne ti obuvákom hlavu, budeš plúť krv, vykopnem ti zuby“, následne od svojho konania upustil a o 02:30 hodine dňa 01.01.2024 z jej bytu odišiel, pričom v ten istý deň o 05:00 hodine sa ešte vrátil s tým, že sa chce len porozprávať a H. I. ho preto opäť dobrovoľne pustila do svojho bytu, kde sa opäť

správal agresívne, na poškodenú ceril zuby, zotínal päste a vulgárne jej nadával a preto H. I. zo strachu vyšla na schodisko, kde sa ich vzájomná hádka ozývala a keď ich okríkla suseda z bytového domu, aby už boli konečne ticho, A. B. približne o 06:30 hodine z miesta odišiel, čím svojím konaním u H. I. z D. opakovane vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie,

2. dňa 12.01.2024 v čase približne o 14:00 hodine presne nezisteným spôsobom vošiel do bytového domu na adrese D., A. E. F. G. XXX/XX, následne vyšiel na 2. podlažie, kde pristúpil k zatvoreným vstupným dverám do bytu číslo XX patriacemu jeho bývalej partnerke H. I., ktoré násilím poškodil tak, že do nich kopol nohou, čím ich otvoril a dostal sa do vnútra bytu, následne prešiel do kuchyne, kde sa v tom čase nachádzala H. I., ktorú začal fyzicky napádať tým spôsobom, že ju mal viackrát udierať päšťami do oblasti hlavy a kopať do rôznych častí tela a počas toho jej mal adresovať aj vyhrážky „zabijem ťa a aj si to odsedím“, čím svojím konaním u H. I. z D. vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, a okrem toho v dôsledku fyzického napadnutia prevažne slabej intenzity jej spôsobil zranenia s dobou liečenia do 1 týždňa, konkrétne pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy v záhlavnej oblasti, pomliaždenie mäkkých tkanív ľavej strany tváre a ľavej ušnice s krvnými výronmi, pomliaždenie mäkkých tkanív pravého lakťa a pomliaždenie mäkkých tkanív pravého stehna, v dôsledku čoho bola poškodená jednorázovo ošetrovaná v Nemocnici Alexandra Wintera v Piešťanoch a súčasne jej spôsobil škodu na vstupných dverách do jej bytu vo výške 200 Eur.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky a zároveň mu podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona nariadil probačný dohľad nad správaním obžalovaného na dobu 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona per analogiam mu uložil obmedzenie v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona per analogiam mu uložil povinnosť nepriblížiť sa k určenej osobe a to: H. I., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako päť metrov, nekontaktovať určenú osobu a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje.

Podľa § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona per analogiam mu uložil povinnosť podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, ak mu nebolo uložené ochranné liečenie.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona per analogiam mu uložil povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona per analogiam mu uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu uložil povinnosť nahradiť poškodenej H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. A. E. F. XXX/XX, D., škodu vo výške 200,- Eur (dvesto eur).

Okresný súd napadnutý rozsudok odôvodnil v rozsahu č. I. 385-389 spisu.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení zahlásil odvolanie okresný prokurátor (č.l. 384 spisu) a to čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Obžalovaný A. B., prítomný na hlavnom pojednávaní, sa vzdal práva na podanie odvolania a vyhlásil, že nesúhlasí s podaním odvolania vo svoj prospech inými oprávnenými osobami (č.l. 384 spisu).

Okresný prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania doručenom okresnému súdu dňa 07.06.2024 (č.l. 394-396 spisu) po podrobnej rekapitulácii záverov napadnutého rozsudku namietal, že sa s právnou a skutkovou argumentáciou súdu ohľadom uloženej sankcie nestotožňuje a pokladá ju v podobe podmienenečného trestu odňatia slobody za nesprávnu. K tomu uviedol, že odvolanie smeruje k absencii neuloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému a to z dôvodov, ktoré uviedol prokurátor v záverečnej reči. Prokurátor navrhol uložiť obžalovanému nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby pre trestný čin podľa § 194 odsek 2 Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Prokurátor navrhol tiež uložiť obžalovanému aj ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou a to podľa § 73 odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, nakoľko bolo bez pochybností preukázané, že skutok bol spáchaný pod vplyvom drog. Je nesporné (a z odôvodnenia rozsudku v časti výroku o treste), že sudca sa podrobne a s vážnosťou venoval tomuto výroku, pričom vo veľkej časti s prezentovanými úvahami vzťahujúcimi sa na všeobecnú potrebu alternatívnych trestov možno súhlasiť.

V danom prípade však poukázal na určité špecifiká - okolností prípadu a osobu obžalovaného, ktoré podľa názoru prokuratúry odôvodňujú uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Ide o nasledovné skutočnosti:

1) Obžalovaný sa nedopúšťal len verbálneho násillia, ale pre zvýraznenie svojich vyhrážok a verbálnych atakov použil aj fyzické násillie a to vo vzťahu k žene - blízkej osobe, pričom jej spôsobil konkrétne pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy v záhlavnej oblasti, pomliaždenie mäkkých tkanív ľavej strany tváre a ľavej ušnice s krvnými výronmi, pomliaždenie mäkkých tkanív pravého lakťa a pomliaždenie mäkkých tkanív pravého stehna, v dôsledku čoho bola poškodená jednorazovo ošetrovaná.

2) V danom prípade obžalovaný konal opakovane a dopustil sa dvoch násillných trestných činov, pričom sa dopúšťal svojho konania v obydli poškodenej, keď boli zdokumentované aj fyzické poškodenia dverí.

3) Aj keď obžalovaný uvádzal ako motív trestnej činnosti žiarlivosť, pričom na hlavnom pojednávaní uviedol, že mal poškodenú tvár, skutok spáchal spôsobom, ktorý takýto motív prinajmenšom spochybňuje. Obžalovaný na poškodenú okrem fyzického útoku útočil aj verbálne: „tupá kurva, odsekneš ti obuvák hlavy, budeš pľuť krv, vykopnem ti zuby, zabijem ta aj si to odsedím“. Ide o vyšší stupeň agresivity, ktorý bol páchaný pod vplyvom drog, pričom ak by mal obžalovaný poškodenú skutočne rád, volil by zrejme iné prejavy ako tie, za ktoré je odsúdený.

4) Z odpisu registra trestov vyplýva, že v ňom má obžalovaný 3 záznamy a to z rokov 2014, 2014 a 2015. Z prvého záznamu Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 4T/113/2014 vyplýva, že obžalovaný bol v roku 2014 odsúdený za drogovú trestnú činnosť a to podľa § 172 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody, avšak následne prišlo k neosvedčeniu sa v skúšobnej dobe a výkon trestu mu bol nariadený a z predmetného trestu bol podmiennečne prepustený Okresným súdom Rimavská Sobota sp. zn. 15PP/3/2020. Oboznámeným uznesením zo dňa 14.03.2024 vplynulo, že sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia osvedčil. Aj keď sa po formálnej stránke odsúdený osvedčil, bolo z vykonaného dokazovania v tomto konaní preukázané, že obžalovaný sa priznal k užívaniu drog a teda aj k nesplneniu podmienok, ktoré sa viažu na skúšobnú dobu pri podmienenom prepustení. Bol toho názoru, že predmetné odsúdenie, resp. podmiennečne prepustenie nesplnilo svoj účel a cieľ a práve preto došlo aj k trestnému konaniu, predmetom ktorého je opakované násillné správanie sa obžalovaného. Ak súd v rozsudku hovorí o zmiernení sankcie u obžalovaného, tak v prípade A. B. ide v poradí už o opakovanú zhovievavosť, ktorá nesie v sebe výrazné riziká v podobe recidívneho konania a to za asistencie drog.

5) Uvedená sankcia (v podobe podmieneného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom) by bola podľa jeho názoru namieste a prokuratúra by s ňou zrejme aj súhlasila, ak by ku skutkom nedošlo pod vplyvom drog, na ktorých je obžalovaný dlhodobo závislý. Znalkyňa u obvineného v čase, kedy boli spáchané skutky, pre ktoré je už odsúdený, diagnostikovala duševnú poruchu, a to poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním iných stimulácií, vrátane kofeínu, syndróm závislosti od metamfetamínov. Znalkyňa v posudku uviedla, že ochranné protitoxikomanické liečenie pre obvineného A. B. nenavrhuje. Znalkyňa uviedla, že napriek viacročnej dĺžke užívania psychoaktívnych látok, toto užívanie skotomizuje, racionalizuje rekreačným užívaním, k liečbe motivovaný nie je. V anamnéze má justičný postih v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou s nariadenou abstinenciou. Po skončení vynútenej abstinencie zaznamenaný návrat k užívaniu drog. Obvinený môže kedykoľvek dobrovoľne vyhľadať odbornú pomoc. Za situácie, že obžalovaný je tak silno závislý na drogách a nie je podľa znalkyne sám motivovaný k liečbe, nie je účelné podľa jeho názoru ukladať probačný dohľad a k tomu aj obmedzenie v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

6) Predmetný rozsudok nepredstavuje podľa jeho názoru (vzhľadom na dlhoročnú závislosť obžalovaného a násillnú povahu) taký prostriedok justičnej intervencie, ktorý by bol v maximálnej podobe schopný plniť ochrannú funkciu vo vzťahu k poškodenej, alebo k potencionálnym poškodeným.

7) V neposlednom rade poukázal na potrebu generálnej prevencie, keď v ostatnom období sa množia (pravidelné štatistické ukazovatele) násillné trestné činy spáchané na ženách. Uvedený podmienený trest odňatia slobody, aj keď sa javí ako alternatívny, nevysielala signál do spoločnosti v podobe rázneho a kategorického odsúdenia násilliu na ženách.

Vzhľadom na konkrétne vyššie uvedené skutočnosti považoval napadnutý rozsudok v časti výroku o treste za nedôvodný, a navrhol, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písmeno d/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a súčasne, aby podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám vo veci rozsudkom rozhodol v intenciách návrhu prokurátora.

Konanie na odvolacom súde

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie prostredníctvom videokonferenčného zariadenia podľa § 61b odsek 1 Trestného poriadku za prítomnosti prokurátora krajskej prokuratúry, obžalovaného a obhajkyne obžalovaného. Lehota (päť pracovných dní) v zmysle ustanovenia § 61b ods.1 Trestného

poriadku bola zachovaná, keď obžalovaný prevzal predvolanie dňa 08.07.2024, obhajkyňa dňa 15.07.2024 a krajská prokuratúra dňa 03.07.2024.

Prokurátorka krajskej prokuratúry sa na verejnom zasadnutí v plnom rozsahu pridrižovala dôvodov podaného odvolania a vzhľadom k tomu, že uložený podmienený trest považuje sa neprimerane mierny, navrhla odvolaniu okresnej prokuratúry vyhovieť, teda zrušiť výrok rozsudku okresného súdu a obžalovanému uložiť zákonný nepodmienený trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a zároveň zväžiť uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou.

Obhajkyňa obžalovaného navrhla odvolanie okresnej prokuratúry voči výroku o treste zamietnuť ako nedôvodné. Napadnutý rozsudok v časti výroku o treste považuje za správny, zákonný a spravodlivý. Uložený trest o ohľadom na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu obhajoba nepovažuje za neprimerane mierny. Obžalovaný bol v minulosti viackrát odsúdený a boli mu uložené podmienené odsúdenia, kde sa v skúšobnej dobe osvedčil a veľmi dobre si uvedomuje, že v skúšobnej dobe nad ním visí pomyslený „Damoklov meč“ a vie aké dôsledky by prinieslo, keby nevedol riadny život, alebo nespĺnil niektorú z primeraných povinností a obmedzení. Obžalovaný je v súčasnej dobe takmer 7 mesiacov vo výkone väzby, kedy sa už počas tejto doby na neho intenzívne pôsobilo a veľmi citeľne ho zasiahla dočasná strata osobnej slobody, najmä v čase XX.XX.XXXX, keď mu zomrel otec, s ktorým mal dobré vzťahy a nemohol sa s ním rozlúčiť a ísť mu na pohreb. V závere poukázala na znenie Trestného zákona v znení novely č.41/2024 účinnnej dňa 06.08.2024 kde v zmysle §33a ods.3 jednoznačne zákonodarca uprednostňuje tresty nespojené s odňatím slobody.

Obžalovaný A. B. uviedol, že mu je veľmi ľúto to čo spravil, mal H. rád, tak isto jej dve deti. Splní všetky príkazy a zákazy, chce viesť riadny život a starať sa o svoju matku a dcéru. Navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je dôvodné a to z nasledujúcich dôvodov.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení podľa § 257 Trestného poriadku urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe a na všetky otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku odpovedal „áno“, pričom prokurátor nemal k vyhláseniu obžalovaného výhrady a navrhol tieto vyhlásenia prijať, tak okresný súd postupoval správne, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe a vykonal dokazovanie ohľadne trestu a náhrady škody. Poukazujúc na uvedené, odvolací súd preskúmaval iba výrok o treste napadnutého rozhodnutia.

K výroku o treste

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje súd v zmysle všeobecných zásad a zásad ukladania trestov rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 33a a § 34 Trestného zákona, podľa ktorých páchatel'ovi nemožno uložiť kruté a neprimerané sankcie. Výkonom sankcie nesmie byť znížená ľudská dôstojnosť, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri ukladaní sankcií sa prihliada aj k právom chráneným záujmom poškodeného.

Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Trest (a osobitne trest odňatia slobody) ako sankcia predstavuje najcitlivejší a najtvrdší prostriedok štátneho donútenia. Predpokladom účinnej ochrany spoločnosti, teda účinnosti generálnej a

individuálnej prevencie, je adekvátnosť trestu za spáchaný trestný čin. Teoretické východiská penológie poukazujú na potrebu zvoliť optimálnu mieru represie, keďže ani príliš mierny, ani príliš prísny trest podľa nej nepôsobia výchovne, ale práve naopak, pôsobia demoralizujúco, zároveň varujú pred tzv. exemplárnym trestaním spočívajúcim v tom, že sa konkrétna prísnosť trestu neodôvodňuje hľadiskom individuálnej prevencie, ale potrebou odstrániť verejnosť ustanovením prehnane prísnych trestov, kde je zintenzívnením represie potlačený moment prevencie. Trestné konanie má sledovať rovnako preventívny a resocializačný cieľ, má totiž prispieť k polepšeniu a náprave páchatel'a. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel' zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcny postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy.

Novela Trestného zákona č. 41/2024 Z.z. v ustanovení § 33a zaviedla všeobecné zásady ukladania sankcií, ktoré vyjadrujú princíp proporcionality t.j. tam, kde postačí uloženie menej postihujúcej trestnej sankcie, nesmie byť uložená pre páchatel'a citeľnejšia sankcia.

Vzhľadom na uvedené teoretické východiská, odvolací súd konštatuje, že podstatou odvolania okresného prokurátora bola neprimeraná miernosť súdom prvého stupňa uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému a vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného žiadal o uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby. V tomto smere, na základe preskúmania správnosti samotným odvolaním napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu o uložení trestu odňatia slobody, sa senát odvolacieho súdu stotožnil s dôvodnosťou argumentácie okresného prokurátora, uvedenej v dôvodoch podaného odvolania a to z nasledujúcich dôvodov.

Ako bolo zistené z odpisu Registra trestov, obžalovaný bol v minulosti síce 3-krát súdne trestaný, avšak na tieto odsúdenia už nemožno prihliadať. Totiž, z prvého záznamu Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 4T/113/2014 vyplýva, že obžalovaný bol v roku 2014 odsúdený za drogovú trestnú činnosť podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, avšak následne prišlo k neosvedčeniu sa v skúšobnej dobe a výkon trestu mu bol nariadený, pričom následne bol z predmetného trestu podmiennečne prepustený Okresným súdom Rimavská Sobota sp. zn. 15PP/3/2020. Oboznámeným uznesením zo dňa 14.03.2024 vyplynulo, že obžalovaný sa v skúšobnej dobe podmiennečne prepustenia osvedčil. Druhý záznam je odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 19.01.2015 pod sp. zn. 2T/122/2014, kde bol odsúdený za trestný čin podľa § 364 ods. 1 písm. a), § 360 ods. 1, § 194 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 2 roky s poznámkou, že na páchatel'a sa hľadí, akoby nebol odsúdený. Tretí záznam je odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/7/2015 zo dňa 11.03.2015, za čo mu bol ukladaný súhrnný trest k odsúdeniu pod sp. zn. 2T/122/2014, kde sa opätovne na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený.

Súčasne z aktuálneho výpisu z Registra priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky bolo zistené, že obžalovaný bol 4-krát priestupkovo prejednávaný, z toho v troch prípadoch išlo o priestupky na úseku cestnej premávky a v jednom prípade išlo o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pri ukladaní trestu podľa § 34 ods. 1 a ods. 4 Trestného zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestnej činnosti priznal a túto úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Trestného zákona) a súčasne zistil aj jednu priťažujúcu okolnosť, že sa dopustil viacerých trestných činov (§ 37 písm. h) Trestného zákona). Zhodne ako okresný súd, rovnako aj odvolací súd zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v ust. § 36 písm. l) Trestného poriadku a tiež jednu priťažujúcu okolnosť uvedenú v ust. § 37 písm. h) Trestného zákona, teda že spáchal viac trestných činov s poukazom na dva skutky, za ktoré bol uznaný vinným.

Avšak napriek správne zisteniu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností okresný súd nedôsledne prihliadol na závažnosť všetkých okolností spáchaných skutkov, najmä na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil nielen verbálneho násillia, ale použil aj fyzické násillie a to vo vzťahu k žene - blízkej osobe, pričom jej spôsobil zranenia s dobou liečenia do 1 týždňa. Rovnako je potrebné vziať do úvahy, že obžalovaný sa dopustil dvoch skutkov, ktoré majú znaky pokračovacích trestných činov a ktoré boli spáchané závažnejším spôsobom konania a to násillím a prekonaním prekážky ako i na chránenej osobe. Nemožno opomenúť ani to, že u obžalovaného bola znaleckým dokazovaním diagnostikovaná duševná porucha a to poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním iných stimulácií, vrátane kofeínu, syndróm závislosti od metamfetamínov. Navyše v doplnení znaleckého dokazovania znalkyňa nenavrhola ochranné protitoxikomanické liečenie pre obžalovaného, pretože napriek viacročnej dĺžke užívania psychoaktívnych látok, toto užívanie skotomizuje, racionalizuje rekreačným užívaním, k liečbe motivovaný nie je, ktoré skutočnosti v súhrne je rovnako potrebné pri určovaní druhu a výšky trestu vziať do úvahy. Okresný súd nedôsledne prihliadol aj na skutočnosť, že obžalovaný bol od októbra 2022

do januára 2024 opakovane priestupkovo riešený, naposledy dňa 07.01.2024 (teda krátko po tom, ako spáchal prvý skutok, za ktorý je uznaný vinným) za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb., keď na adrese D., C. A. E. F. G. XXX/XX na druhom poschodí, na vchodové dvere bytu osoby H. I. (pozn. súdu poškodenej), medzi dvere a zárubňu úmyselne naniesol pištoľou na tmel neznámu bielu látku, čím chcel pravdepodobne znemožniť otvoriť dvere, za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 20 Eur. Uvedená skutočnosť rovnako svedčí o tom, že obžalovaný sa dopúšťal protiprávneho konania s prvkami násillia voči poškodenej opakovane, pričom ani uložená administratívna sankcia nemala na neho dostatočný prevýchovný účel, aby sa nedopúšťal ďalšej trestnej činnosti voči poškodenej. V tomto smere považoval odvolací súd odvolanie prokurátora za dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené pochybenie okresného súdu došlo k uloženiu neprimeraného trestu, a preto odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného zákona a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uložil primeraný trest.

Podľa § 321 ods.1 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods.3) Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Podľa § 194 ods. 1) Trestného zákona, kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrúva, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 194 ods.2) Trestného zákona, odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu,
- c) najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) z osobitného motívu.

Podľa § 360 ods.1 Trestného zákona, kto sa inému vyhráza smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 360 ods.2) Trestného zákona, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) verejne.

Podľa § 41 ods.1) Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd zistiť u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a zároveň zistiť jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, t. j. pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností, ukladal obžalovanému zhodne ako okresný súd trest postupom podľa ust. § 38 ods. 2 Trestného zákona. Krajský súd rovnako ako okresný súd tento trest ukladal obžalovanému aj podľa ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona, t. j. ako trest úhrnný za zbiehajúcu sa trestnú činnosť. V konečnom dôsledku aj krajský súd, rovnako ako okresný súd, pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby za trestný čin najprísnejšie trestný (podľa § 194 ods. 2 Trestného zákon), t. j. 1 až 5 rokov.

Pri ukladaní trestu krajský súd prihliadol na uvedenú poľahčujúcu a priťažujúcu okolnosť, avšak zohľadnil pritom aj závažnosť všetkých okolností spáchaných skutkov a zároveň aj predchádzajúci spôsob života obžalovaného a množstvo spáchaných priestupkov, čo svedčí o jeho sklonoch porušovať právny poriadok a nedodržiavať právne predpisy, prihliadol aj na právom chránený záujem poškodenej.

Na základe uvedeného mu vymeral trest v trvaní 18 mesiacov, ktorý trest mu uložil ako trest nepodmienečný, s ohľadom na závažnosť jeho protiprávneho konania a predchádzajúcu kriminálnu minulosť. Vzhľadom k týmto skutočnostiam považoval krajský súd uloženie podmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému za nedostatočné a neprimerane mierne, a to s poukazom aj na znalkyňou zistenú jeho závislosť od metamfetamínov.

Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, z hľadiska potrieb prevýchovy obžalovaného takto uložený trest odňatia slobody (pri spodnej hranici trestnej sadzby) zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, teda takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 33a a § 34 Trestného zákona, a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú všeobecné zásady ukladania trestov ako aj zásady ukladania trestov.

Na dôvažok sa krajskému súdu žiada uviesť, že obžalovaný by si mal v danej súvislosti uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukladá nie len v závislosti od osobných pomerov obžalovanej osoby, ale i charakteru trestného činu, ktoré sú rovnocennými právnymi skutočnosťami a tiež rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery. K naplneniu účelu trestu tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

Krajský súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pretože obžalovaný pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (odsúdenie Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 4T/113/2014).

Čo sa týka návrhu prokurátora, v ktorom žiadal uložiť obžalovanému aj ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, v tejto súvislosti si krajský súd dovoľuje poukázať na závery znaleckého dokazovania MUDr. Marty Pavlíkovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, z ktorých vyplýva, že síce u obžalovaného bol diagnostikovaný okrem iného aj syndróm závislosti od metamfetamínov, avšak v doplnení znaleckého posudku znalkyňa nenavrhol ochranné protitoxikomanické liečenie pre obžalovaného. Znalkyňa zároveň uviedla, že napriek viacročnej dĺžke užívania psychoaktívnych látok, toto užívanie skotomizuje, racionalizuje rekreačným užívaním, k liečbe motivovaný nie je. V anamnéze má justičný postih v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou s nariadenou abstinenciou, avšak po skončení vynútenej abstinencie má zaznamenaný návrat k užívaniu drog. Podľa § 73 ods. 3 Trestného zákona ochranné liečenie (súd) neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatel'a zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť. Keďže už v minulosti bola obžalovanému nariadená abstinencia od návykových látok, avšak efekt sa nedostavil a v súčasnosti z jeho strany absentuje motivácia k liečbe, teda ani nie je možné očakávať, že jej účel bude splnený, za týchto okolností by nebolo uloženie ochranného liečenia obžalovanému v súlade so zákonom. Z týchto dôvodov potom krajský súd neukladal obžalovanému prokurátorom navrhované ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Keďže prokurátor podal odvolanie výlučne do trestu, odvolací súd limitovaný tzv. obmedzeným revíznym princípom, preskúmal len výroky, ktoré boli opravným prostriedkom napadnuté a teda nepreskúmaval výrok o náhrade škody, ktorý zostal podaním odvolania prokurátorom len čo do trestu, nedotknutý a nezmenený.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám rozsudkom o treste a spôsobe jeho výkonu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.